

1966 MAR 29
KÖNYVTÁR

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VIII. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM.

Ára: 30 fillér

1966. MÁRCIUS 26.

VALÓBAN: HOGYAN TOVÁBB?

Az utóbbi hetekben a KISZ-vezetőket, aktivákat élénken foglalkoztatják az egyetemi KISZ-szervezet felépítésének, szervezeti formájának problémái, az itt szükséges változtatások. Az egyetemi KISZ VB is foglalkozott a problémával, és határozatot hozott egy új szervezeti megoldás kísérleti jelleggel történő bevezetéséről. Helyes, hogy a VB foglalkozott a kérdéssel; helyes viszont az is, hogy a javasolt megoldást egyelőre csak kísérleti jelleggel vezetjük be, mert a végleges döntést a mi „kis mechanizmus-problémánk” kapcsán is mélyreható, széleskörű vitának kell megelőznie. Ebben a vitában szeretnék részt venni az alábbi cikkkel. A cikk jelen formában történő megírásához hozzásegített az, hogy anyagát az általános kari vezetőség megvitatta, és figyelembe tudtam venni az ott felmerült szempontokat, érveket.

Milyen problémák vannak jelenleg szervezeti felépítésünkben?

1. A probléma felvetődésében központi helye van a több szakot összefogó alapszervezetek kérdésének. Az általános karon egy-egy alapszervezet többnyire 2-3 szak hallgatói tartoznak, és ez nemcsak olyan szakokon nehezíti meg nagyon a munkát, mint az általános és nemzetközi, vagy a terv-matematika és pénzügy, de még az egymáshoz viszonylag közelálló tanári szakokon is. Jelentkeznek az a probléma az ipari karon is: a csak iparszakos csoportokból álló alapszervezet általában jobban működik, mint az, ahol ipari és a közlekedési szakosok vannak együtt. Az ok az eltérő órarendekből adódó szervezési és összefogási nehézségekben, valamint sokszor érdeklődésbeli különbségekben rejlik.

2. Másik fontos problémája szervezeti felépítésünknek a **négyszintűség** (VB-kar-alapszervezet-csoport), amely a felső és alsó szintek kapcsolatának súlyos hiányosságait, az információs rendszer nehézségeit eredményezi. Problematikus az egyes közbeeső szervek hatásköre is: egyszerűen nem tudják, mit csináljanak. (Jól tükrözi ezt pl. a kereskedelmi kari vezetőség munkaterve.)

3. Sok felesleges energiát von el a három kari vezetőség egymás mellett működése. Lényegében ugyanazokkal a problémákkal kell megbirkóznunk, mégis egymástól teljesen függetlenül, egymás munkájáról vajmi keveset tudva dolgoznak. Feleslegesnek tűnik a kari vezetőség mint külön szint nemcsak horizontálisan, hanem vertikálisan is: a „kari szintű” feladatok VB-szinten éppoly jól elláthatók, de a kari vezetőségek léte módját nyújt arra, hogy a VB a tényleges munkát, a KISZ-munka irányítását, sőt a csoportokkal, alapszervezetekkel való kapcsolattartást, egyáltalán az egyetemi KISZ-élet valóságának ismeretét a kari vezetőségekre hárítsa át. De ez már átvezet a következő problémához.

4. A felsőbb szintű KISZ-szervek elszakadása különös élességgel jelentkezik a VB vonatkozásában. Tarthatatlan az az álláspont, hogy a VB-nek csak valami elvi irányító és szervező, valamint ellenőrző hatásköre van, az operatív munka pedig a kari és alapszervezeti vezetőségeket „illeti”. E mögött az az ellentmondás rejlik, hogy a VB-nek csak **jogkőre** van, senkinek semmiért nem **felelős** — hiszen módjában áll minden felelősséget továbbgördíteni; no meg nincs is, aki felelősségre vonja. Az ún. Egyetemi KISZ-bizottság léte csak illúzió. Minden jogkör, minden jutalmazási lehetőség, szinte minden anyagi keret a végrehajtó bizottságé, ugyanakkor az alacsonyabb fokú szervek szintén minden munka, minden kötelesség és felelősség. A VB minden határozata kötelező minden alsó szervezetre — de ezeknek a határozatoknak a meghozatalába nemigen van az alsó szerveknek, az aktíváknak beleszólási lehetőségük. (Ismeretes, hogy az egyes szintek jogai és kötelezettségei közötti összhang kérdése a „nagy” mechanizmus-vitában is középpontban áll.) Minderről csak annyit, hogy a VB — **végrehajtó bizottság**, az elvi irányító jogkör pedig a KISZ-bizottságot illeti.

5. Gyors fejlődésnek indult a külügyi és a kultúrosztály, és mágnesként vonzza az egyetemről a jó kádereket. Ez a négyszintű vezetés nagy kádereztsége mellett azt eredményezi, hogy a valójában legfontosabb alsó funkciókra ritkán marad rátermett ember.

6. Ehhez szorosan kapcsolódik az is, hogy míg a klub virul, a kultúroszervezetek és a nyelvi körök jól dolgoznak, s a külügyi osztály is nagy energiával és eredményesen szervezi a külföldi utazásokat, addig az általában legfontosabbnak tartott megmozdulások, a politikai órák és különösen a taggyűlések krónikus válságban vannak. Nem működik az érdekvédelem sem, amely pedig szervezeteinknek egyik legfontosabb funkciója lenne. Jól szemlélteti a most elmondottat

(Folytatás a 2. oldalon.)

GONDOLATOK —ÉS ÁLLÁSFOGLALÁS

Eljötték vagy nyolcvan. Voltak mások is, akik éppen játszani szerettek volna. Lehet, hogy fel akartak miniket „lazítani”? A nyolcvan mégis nehezen oldódott fel. Kétkedés ült az arcokon. Hát kíváncsiak arra, amit mondunk? Ezt kérdezték ők és ezt gondoltuk, mi, akik rájuk voltunk kíváncsiak. Sokan nem jöttek el, akiket hívtunk. — Minek? — kérdezték. — Van ennek valami értelme? — kérdezték. — Csináljon mindenki amit akar! — mondták. — Ne kényszerítse ránk más a véleményét!...

Hát igen, sokszor kényszernek érezték azt, amit mások nektek csináltak. Ugy érezték, hogy a KISZ-vezető vagy balek, vagy karrierista.

Ma, amikor majdnem mindenki KISZ-tag, mi a célja az ifjúsági mozgalomnak? KISZ — Kommunista Ifjúsági Szövetség. A tagok zöme nem kommunista, az igaz. Ha kommunista volna, akkor az MSZMP-be lépne be, és nem a KISZ-be. Céljaink viszont kommunista célok. — Minek politizálni? — szölköztek közbe.

Állítólag ma divat a Nyugatra hivatkozni. Hát azt hiszik, hogy Nyugaton nincsenek ifjúsági mozgalmak? Vagy olyan sok van ezek között, amelyeknek, ha burkoltan is, nincs politikai céljuk? Nem menekülhetünk el a politizálás elől. Ha nem tudjuk saját érdekeinket megvédeni, majd akadnak olyanok, akik önös érdekeiket ránk kényszerítik. S kell, hogy tisztán lássunk, nem azért,

Nem mindenki vitakozik...

hogy kiábránduljunk, de azért, hogy tudjuk, mit kell tennünk.

Ahhoz, hogy a KISZ politikai céljait egyetemünkön megvalósíthassa, szükséges, hogy képviselje a hallgatók érdekeit az állami vezetés előtt, és viszont. Ahhoz, hogy a KISZ ifjúsági szövetség legyen, szükséges, hogy azt nyújtsa a fiataloknak, amit helyesen akarnak; például olyan klubéletet, ami érdeklődési körükbe vág, amit kényszer nélkül akarnak csinálni. A KISZ nem lehet csak azért, hogy felső vezetői a tagokról időnként leszedjék a keresztvizet.

A KISZ-nek hármas célja van: politikai, érdekvédelmi és érdeklődés szerinti munkát adni, és csak legutóljára követelni!

Visszont ezeknek a feltételeknek a jelenlegi szervezeti felépítés nem felel meg. Jelenleg nálunk két változata ismeretes a változtatási terveknek.

Az egyiket a KISZ vb részéről Simon Pál dolgozta ki. Ez az elképzelés a csoportokat alapszervezetekké alakítaná,

három fős vezetőséggel. Az azonos szakosok csoportjaitkárriai mind a négy, illetve öt évfolyamot átfogó szakvezetőségbe tömörülnének. Így a szak és a tanszék közötti kapcsolat egyértelműen megvalósulhatna. Ez mind tanulmányi, mind egyéb szempontból helyes lenne, többek között azért, mert a tanszékek pártcsoportjai közvetlen kapcsolatot tarthatnának fenn a KISZ-szel. A szakvezetőségek vezetője tagja lenne az azonos karhoz tartozó kari vezetőségnek. Így biztosítva lenne olyan kari vezetőség, amely miután maga is csoportvezetőkből állna, nem szakadna el az alapszervezettől. A vb irányítaná a kari vezetőségeket és a szakvezetőségeket egyaránt.

A másik elképzelés Bauer Tamástól ered. Szerinte is a csoportok jelentésk az alapszervezetet. De nem kell szak és kari vezetőség. A vb közvetlenül irányítaná a csoportokat, de a rész munkákat külön-külön osztályok segítségével. Inkább itt lenne koncentráltan sok vezető, mert így jobb munkaverő-kihasználásra számíthatunk.

Mindkét elképzelés igen racionális. Elnézést, de én úgy vélem, hogy van egy másik kombináció is: a két elképzelést összekapcsolni. Azért, mert a szak szerinti és kari vezetés egyértelműen csoportvezetőkből áll, és azok mindkét elgondolás alapján vezetők az alapszervezeti csoportban. Másrészt szükség van az állami és szakmai közvetlen kapcsolatra. És logikus, hogy ez csak a munka egyik fele lenne.

Ahhoz, hogy a vb valóban irányítson, szükséges, hogy sorrendben megszervezze osztályait. Milyen osztályokat? Érdekvédelmi osztályt, amely a kari érdekvédelmi munkához szükséges segítséget megadná. Hisz arról van szó, hogy ne csak a szociális segítyt utalja ki a kar. Hanem felállást szerezzen azoknak, akik leginkább rászorulnak. Hogy alberletet segítsen szerezni azoknak, akik valamilyen okból, esetleg saját tanulmányi eredményük miatt nem kerülhetnek be a kollégiumba. A társadalmi munkák bevételeiből egészítsék ki a szűkös szociális segélyeket. Az érdekvédelmi munkához tartozna a hallgatók véleményének összegyűjtése az oktatásról, a menzáról stb., s érvényt szerezni a jogos kívánásoknak. És így tovább...

A vitán nagyon érdekes tapasztalatra tettem szert: ha általában nem megy a munka, akkor azt szidják, aki dolgozik. A vb külügyi osztályáról van szó. Pedig nem a külügyi osztályról, hanem a vb és a tagság gyenge kapcsolatáról kellene beszélni. A vb munkaterve például szeptember óta nem jutott el az alapszervezeti titkárokhoz. A vb szerint a kari vezetőségek a hibásak ebben. Ők nem ülhetnek mindig az alsóbb vezetőségek fülén, hogy „csinálj ezt meg azt...”

Eppen a külügyi osztály munkájából ítélve jutottak nagyon sokan arra a meggyőződésre, hogy a vb munkája csak úgy lesz hatékony, ha más munkaterületeket is hasonlóan, osztályszerűen szervez meg.

Az utolsó évben a KISZ tevékenységéből kimagasodott a kultúrosztály. Az igaz, hogy ez a leghálásabb munkaterület. De korábban ez sem ment. A

klub egyre inkább életre kel, és még számos lehetőséget tartogat. Persze, nem szűkíthetünk mindent a klub kereteibe. Lehetőség van nemcsak közgazdászok, tudományos diákkörök év közbeni megmozdulásaira, lemezyűjtők körére, művészettörténeti körre stb., hanem a kerületi MHS-ben rádiószakkörre, motoros klubra. A valóság az, hogy kicsi a klub. Lengyelországban saját klubja van például a tudományos diákköröknek, és más, hasonló érdeklődésű csoportoknak... Mi még csak a kezdetén vagyunk a klubszerű formák kialakításának.

Az utóbbi időben egyre inkább csődöt mondtak a politikai órák. Viszont a vietnami helyzet vitáját két részletben tartottuk meg, mert az első, 7 órától este 11-ig nem tudtuk befejezni. Az ifjúsági

(Folytatás a 2. oldalon.)

Kilenc éve alakult meg a Kommunista Ifjúsági Szövetség. A tagfelvételi kampány a mozgalomban lanyhuló tendenciát eredményezett.

„Fentről” azt mondták, tehetséges vezetők és színes KISZ-élet esetén jó szervezetet lehet kialakítani.

„Lentről” azt mondták ez nem megy, mert...

A „miért” egyetemünkön is felvetődött, és a KISZ VB szervezeti változtatást javasol. A klubban a legutóbbihoz hasonlóan több munkaterületet szervezünk a „Hogyan tovább”-ról.

Vitakozzunk az érdekvédelemről, a politikai munkáról, az érdeklődés szerinti KISZ-munkáról a Közgazdászban is! Írjátok meg véleményeket! Az itteni cikkeket vitaindítónak szánjuk. Írjátok meg, hogy mivel nem érteket egyet, mit tartanátok megvalósításra érdemesnek, és mi újat javasoltok.

Meddig nyújtózkodjunk?

Mielőtt lapunk mostani számának anyagát nyomdába küldtük volna, a szokásosnál is élesebb vitákra került sor a szerkesztőségben. Kiindulópontunk az a vélemény alkotta, hogy tekintettel a négy oldalnyi terjedelmű korlátozottabb lehetőségeire, ne közöljünk hosszú cikkeket, ne legyenek egészoldalas összeállítások. Munkatársaink közül legtöbben ezt az álláspontot képviselték, bizonyára nem csupán saját véleményükre támaszkodva. Érthető tehát, hogy szinte provokációnak hat a KISZ-szervezet átalakításáról most közölt két írás terjedelme.

Elárulhatjuk, egyik szándékunk valóban az volt, hogy provokáljunk. Tesszük ezt nem csupán azért mert a KISZ-szel kapcsolatban felmerült új szerzői gondolatokra szeretnénk terelni a figyelmet, hanem, hogy olvasóinkat, különösen a diákságot gondolkodásra késztessük a Közgazdász jellegének, szerkesztési elveinek formálása érdekében.

Nem akarjuk a kérdést csupán arra szűkíteni, vajon szükséges-e egy-egy szám vezető anyagának terjedelmét korlátozni, hiszen elindulva ezen a nyomon minduntalan belebotlunk a szerkesztés többi részletébe is.

Könnyű dolog kívánáslistát felállítani, különösen, ha nem lépünk túl az általánosságokon és csak annyit mondunk, ami mindenféle szellemi erőfeszítés nélkül felülrik az emberben: legyen a lap színes, érdekes, bátor, vagy még tömörebben: jó.

Ha az olvasó értékes, a szerkesztőségi munkában hasznosítható véleményt akar mondani, akkor egy kicsit önmagának is szerkesztővé kell válnia. Nem csupán a szórakozást keresni, hanem kicsit azt is megnézni a lapban, hogy mit kellett volna másként csinálni, melyik írást kihagyni, vagy rövidíteni, konkrétan, milyen részleteket elhagyni, vagy átdolgozni.

Visszatérve az előbb említett provokációra, a KISZ-t érintő vita kapcsán néhány szerkesztési kérdésről is véleményt szeretnénk hallani. Közöljünk-e komoly és izgalmas tartalmi kérdéseket, melyek csak bővebben kifejezve válnak érthetővé, és rövidíteni a cikk lényegének megcsonkítása nélkül nem lehetséges. Szerintünk az itt közölt anyag ezek közé tartozik, tehát ilyen szempontból is megfelelő vitaalap. (Ha valaki másként látja, szívesen fogadjuk érvekkel alátámasztott véleményét).

Amikor arról vitatkozunk, kellenek-e nagy cikkek a négyoldalas lapban, tulajdonképpen azt a kérdést érintjük, milyen legyen lapunk jellege, profilja, tartalma. Adjunk-e az egyetemen lezajló eseményekről rendszeres és hiánytalan tudósítást, vagy csak a legfontosabb informatív anyagokat közöljük? Korlátozzuk-e témáinkat az egyetemre, legfeljebb néhány közgazdasági vagy általános ifjúsági problémával kiegészítve? Szakmai cikkeknél, hallgatóink irodalmi próbálkozásainak mekkora helyet adjunk?

Nincs szabvány arra vonatkozólag, hogy milyen legyen az egyetemi újság. A technikai lehetőségek által megszabott kereten belül mindenütt külön kell kialakítani a szerkesztési koncepciót, elsősorban azoknak, akik számára a lap készül, és akik maguk írják helyi kis sajtójukat — a hallgatóknak. Egy igazán jó, s talán az egyetem falain túl is hírnévre szert tevő újság kialakításához első lépésnek szánjuk az igények, vélemények, ötletek felkutatására indított akciókat, s ennek kapcsán nyilvános vitát a legilletékesebb fórumon, a Közgazdászban.

GONDOLATOK — ÉS ÁLLÁSFOGLALÁS

(Folytatás az 1. oldalról.)

forumok a legnagyobb érdeklődésre tartottak számot.

A tapasztalatok alapján, vb-szinten, feltétlenül szükség lenne egy agit.-prop. osztályra. Vezetésével megindulhatna a KISZ-vezető-képzés, illetve továbbképzés is. Mert igaz, hogy a vezetéshez vagy ért valaki, vagy nem, de akiknek érzéke van az irányítás-hoz, az itt továbbfejlődhetne.

Igen fontos lenne, ha elhinnénk, hogy valamilyen szervezés nem azért volt sikertelen, mert rossz hangot ütöttek meg, vagy kevésszer „rágtuk az emberek fülét...” Vannak ismeretek, pszichológia stb., amelyek elsajátítása minden gazdasági vezetőnek érdeke. A KISZ-ben szeretnénk meg az első tapasztalatot a vezetéshez, az emberekkel való bánásmód titkait. És az itt szerzett vezetési tapasztalatoknak kell rugalmassá alakítani, formálni a későbbi vezetőket. Feltétlenül szükség van egy nem kötelező jellegű vezetőképzésre, melyre bárki eljöhét, akit érdekel. Az agit.-prop. osztály szervezhető meg azt a kutatóbizottságot, amely tanulmányozná a nyugati, a lengyel és más szocialista ifjúsági mozgalmak módszereit, céljait, hatékonyságát, hogy megfelelő következtetéseket vonhassunk le a mi gyakorlatunk érdekében.

Eddig a kultúrósztály szervezte a plakátpropagandát egyetemünkön. Ha azonban nemcsak kulturális és klub-eseményt akarunk publikálni, hanem minden téren hatékonyan akarunk szervezni, és nemcsak kéthetente a Közgazdászban, feltétlenül szükség lenne a vb mellett működő propaganda-szervező osztályra. Ez az osztály gondoskodna arról is, hogy minden KISZ vb-határozat, KISZ-megmozdulás nyilvánossá, ismertté váljon. Hogy számonkérhető legyen, és épp ezért a vezetőknél nagyobb felelősséggel készítsek elő terveiket, határozataikat. Ez az osztály gyűjtené össze a tagok javaslatait, ötleteit, panaszait, azokat is, amelyek meghallgatásra találtak más KISZ-vezetők vagy az állami vezetés előtt. A megoldódott problémákról mindenkit tájékoztatna, és ez ösztönözne, arra, hogy érdemes a jogos óhajokat nem elhallgatni.

A „hogyan tovább” vita előtt a végrehajtó bizottság határozatot hozott, hogy a szervezeti változtatás első va-

riációját (a csoport—szakvezetés—kari vezetés koncepciót) kísérletképpen már most bevezeti a három kar egy-egy szakján. A vitát félig ennek eredménye fogja eldönteni. De a legfőbb támpont az lesz, ha rendszeresen, mondjuk kéthavonta, teljesen nyilvános vitában folytatjuk a most elkezdett megbeszéléseket.

A vezetésnek igen sokszor ellenőriznie kell önmagát, határozatainak megvalósulását, és le kell vonnia a végkövetkeztetéseket. Hogy a centralizmus utasításai és munkája megfelelő felelősségtudattal, az igények figyelembevételének irányába alakuljon, kell hogy a demokratikus centralizmus alulról jövő javaslatai olyan nyomást gyakoroljanak felfelé, hogy azt ne lehessen nem figyelembe venni! A centralizmus joga, hogy a javasolt variációk közül (jőjenek azok akár alulról, akár felülről) a lehető legjobbat válassza, és érvényesítse.

A vita során felmerült a vezetőknél kiválasztásának, illetve választásának problémája. Az egyik vélemény az, hogy a végzős vezetőség tudja legjobban elbírálni, hogy kik azok, akik az aktív KISZ-tagok közül legrátermettebbek a vezetésre, így azokat ök jelölik ki, és a tagság majd megválasztja. A demokratizmus fő problémája — eszerint az elképzelés szerint —, hogy az ellenőrzés, a javaslattevés, a választott vezető visszahívása stb. nem érvényesül, illetve nincs. Nincs, mert a centralizmus nem támaszkodik erre, nem igényli, nem ellenőrizi ilyen úton eléggé önmagát.

A másik vélemény az, hogy javasoljon az előző vezetőség, de gyűjtse a tagok által javasoltakat is. És választás előtt a vita során mindenki igyekezzen érvelni jelöltje mellett, és más javasoltak ellen. Ezután a tagság dönt, természetesen szavazással. Ha nem így történik, akkor a tagság előtt az esetleg rákényszerített vezetőnek nincs tekintélye, tömegbázisa. És politikailag is helytelen, mert nem érvényesül a szocialista demokrácia. A centralizmust is sújtja, mert nem tud hatékonyan irányítani tekintéllyel nem rendelkező vezetőkkel.

Azt hiszem, hogy az eddigiek egyben érzékeltek azokat az eredményeket is, amelyeket elérhetünk a javasolt változtatások révén. Indoklásul még a következőket: Ha a KISZ-tagok valóban kapnak érdeklődésük szerinti programot, akkor nem

merül fel, vagy kevésbé merül fel az a vélemény, hogy minek az egész. Ha a KISZ-tagok érdekelt valóban védi a KISZ-t, akkor a hallgatók jobban elfogadják majd a velük szemben támasztott követelményeket, az állami vezetés intézkedéseit, és meggyőző, őszinte politizálásunkat is. Az embereket a közvetlen tapasztalat győzi meg, és mindenkit életközélemből ítélnék meg, hogy csupán beszél-e, vagy csinál is valamit azután, ha már beszélt.

Bíró András

Külföldre utazók figyelmébe

A KISZ VB közli, hogy azok a hallgatók, akik bárhová külföldre (szocialista vagy kapitalista országba egyaránt) akarnak utazni, utlevélkérelmükkel az illetékes kari KISZ-titkárhoz forduljanak.

Általános Karon: Laki Mihály, ált II/2

Kereskedelmi Karon: Róth János, külker II/2

Ipari karon: Györfy László, közlekedés III/1

A katonaköteles fiúknak az utlevél benyújtása előtt engedélyt kell szerezni az illetékes katonai kiegészítő parancsnokától.

Figyelmesség

A dolgozó KISZ-alapszervezet március 18-án hangulatos klubdelutánt rendezett az egyetem Sándor és József keresztnevű oktatói, dolgozói részére.

A terv-matematika szak jövője

Március 7-én az általános kar tanácsa ülést tartott és dr. László Imre tanszékvezető professzor előterjesztése alapján megvitatta a terv-matematika-szakon folyó képzést.

A tájékoztató megállapította, hogy tanulmányi eredmény tekintetében a szak általában néhány tizeddel jobb a kari átlagnál. A szakon a hallgatók tanulmányi fegyelmé — a rendszeres jelenlét kivételével — ugyancsak jobb az évfolyamánál. A korábbi években jelentkezett az a tendencia, hogy a nem matematikai jellegű tárgyak előadásaira alig jártak el. Ez az idegenkedés a jelenlegi évfolyamonál már korántsem olyan erős. Néhány oktató szerint viszont a szak hallgatóinak „idegenebb” a szemlélete és gondolkodásmódja a marxi politikai gazdaságtannal szemben.

A továbbiakban a tananyag kialakítása terén végzett munkáról esett szó, majd László elvtárs az elmúlt öt év oktatási tapasztalataiból néhány következtetést vont le. Kiemelte, hogy feltétlenül szükséges bizonyos tárgyak képzési koncepciójának megváltoztatása. Nincs egyensúlyban a szak matematikai és közgazdasági tananyagának jellege.

Dr. Ollé Lajos tanszékvezető docens hozzászólásában a statisztika és a statisztikával kapcsolatos matematikai tárgyak oktatásának összehangolását sürgette. Ugyanezt a kérdést érintette Bikics István, a matematikai tanszék részéről. Sokan foglaltak állást a szak létszámemeléseinek kérdésében. Szép Jenő tanszékvezető külön hangsúlyozta, hogy a hallgatók számát

csak abban az esetben szabad emelni, ha a jelentkezők között megfelelő képességű diákok vannak.

Megegyeztek a vélemények abban, hogy a jövőben az általános és terv-matematika-szakot közelíteni kell egymáshoz. E téren már megtörténtek az első lépések; a Nép-gazdasági mérlegek című tantárgyat például a két szak együtt hallgatja. Mátyás elvtárs javasolta, hogy a terv-matematika-szakosok a polgári elmélet történetét együtt hallgassák az általános szakosokkal, három félévig az eddigi kettő helyett.

A matematika tanszék részéről elhangzott az igény, hogy a hallgatók szakmai gyakorlatának témáiba a tanszék is beleszólást nyerjen, s ezzel a matematikai módszerek alkalmazási területét a hallgatók az eddiginél jobban megismerjék. Szép Jenő és Ollé Lajos egyes matematikai,

illetve statisztikai speciál-kollégiumok bevezetését javasolta. A statisztika tanszék a jövőben igyekszik megoldani, hogy a terv-matematikai szak részére külön adja elő a statisztikát.

Végül a tanács tíz pontból álló határozatot fogadott el, melynek legfontosabb elvei a következők:

Az oktatás korszerűsítését tovább kell folytatni, növelni kell a közgazdasági tárgyakban a matematikai apparátust. Nagyobb teret kell szánni a matematikai módszerek alkalmazásának, emellett erősíteni kell a régi elméleti alapokat is. Fontos és nélkülözhetetlen az egyes tantárgyak koordinálása.

A tanácsulésen leszürt tapasztalatok hozzájárulnak ahhoz, hogy a terv-matematika-szak egyre több tekintetben feleljen meg a felmerülő követelményeknek.

— cs —

A szolidaritásért

A Vietnami Napok eseménysorozatát követően egyetemünkön is megalkult a Vietnami Szolidaritási Bizottság, melynek feladata szolidaritási akciók (Vietnami Vasárnapok, műsoros estek, filmbemutatók) szervezése, szolidaritási propaganda kifejítése, és egyetemünk bekapcsolása az országos és nemzetközi szolidaritási akciókba.

A Vietnami Szolidaritási Bizottság ebből a célból felvette a kapcsolatot az Eötvös Loránd Tudományegyetem és az Orvostudományi Egyetem szolidaritási bizottságával, középiskolákkal, valamint a KISZ Budapesti Bizottságával. A Wisconsin állambeli Madisonban székelő National Coordinating Committee to End War in Viet Nam vezetőjével a korábbi levélkapcsolaton túl a BVT budapesti ülésének idején személyes kapcsolatot is sikerült kiépíteni, és egymást kölcsönösen tájékoztattuk terveinkről.

Egyetemünk Vietnami Szolidaritási Bizottságának elnökül Kende István elvtársat, a nemzetközi tanszék docensét kértük fel. A bizottság titkára Köhidi Péter III. évfolyam iparszakos hallgató, tagjai pedig a KISZ VB, a külügyi és kultúrósztály, a kari vezetőségek és a Közgazdász képviselői, továbbá Lakatos András és Simon Péter első éves hallgatók.

Az egyetemi szolidaritási bizottságok első közös akciója az amerikai bizottság által már-

cius 25—26-án világméretűben szervezett International Days of Protest támogatása. Március 25-én ünnepély az ELTE-klubban, majd a március 27-i Vietnami Vasárnap. A további rendezvényekről a Közgazdászban nyújtunk rendszeres tájékoztatást.

B. T.

Változások

a KISZ vezetőségben

Az egyetemi KISZ Bizottság március 16-i ülésén az alábbi személyi változásokat hozta a végrehajtó bizottságban:

A tanulmányaik befejezéséhez közeledő, negyedéves kari titkárok helyére a végrehajtó bizottságba kooptálták az új kari titkárokat:

— Az Általános Karról Medgyessy Péter helyére Laki Mihály másodéves, általános szakos hallgatót,

— Az Ipari Karról Bátor Zoltán helyére Györfy László harmadéves, közlekedési szakos hallgatót.

A végrehajtó bizottság kollégiumi felelősévé az egyetemről eltávozott Goldperger István helyére Mundruczó Györgyöt, a statisztikai tanszék tanársegédjét választották, agit.-prop. titkárnak pedig a lelévő Palánkay György helyére Horváth Ferencet, a népgazdaság tervezése tanszék tanársegédjét.

VALÓBAN: HOGYAN TOVÁBB?

(Folytatás az 1. oldalról.)

kat az a visszasság, hogy a külügyi osztályon kb. tízszer annyian dolgoznak, mint az érdekvédelmin.

Ehhez még annyit: mindezért nem a külügyi vagy a kultúrósztályra kell megorrolni, hanem meg kell vizsgálni, hogy miért ilyen sikeres a munkájuk, és módszereiket a többi vonalon is megfelelően alkalmazni kell.

A fentiekből világos, hogy a VB által javasolt megoldással nem érthetünk egyet. Ez csak az elsőként említett problémát oldaná meg — csöbörből vödörbe alapon, hiszen négy-öt évfolyam összefogása a szakvezetőséggel még nehezebb, akkor is, ha a feladatok jó részét a csoportok jogkörébe utaljuk. Nem oldja meg a négyosztályos problémáját, még élesebben veti fel a kari vezetőségek szükségtelenségét, és semmit sem nyújt a többi, talán még fontosabb probléma szempontjából.

Háromszintű felépítéséhez jutunk akkor, ha nem az első, hanem a második, harmadik és negyedik problémából indulunk ki. A szervezet csúcására egy olyan VB kerülne, amely a jelenleginél sokkal több tényleges munkát végezne — több aktívával —, a munka bázisát a csoportok alkotnák, a kettő között pedig valamilyen középírányító szerv helyezkedne el. Ha ebből kb. tízet hoznánk létre, akkor egyre kb. tíz csoport jutna, és ez így „irányításgazdaságossági” szempontból ideális. A baj a középírányító szervvel illetve annak hatáskörével is, „illetékességével”, van, vagyis hogy milyen alapon osszuk el a csoportokat a középírányító szervek között.

Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy az új szervezeti telepítésnek a lehető legracionálisabbnak leggazdaságosabbnak kell lennie. Egyetemünkön ugyanis olyanok végzik a KISZ-munkát, akik emellett elsősorban egyetemre járnak. A tapasztalat viszont az, hogy a KISZ-munka megjavítása az érintett aktí-

vák számára időproblémákat jelent a tanulásban. Ezért el kell érni, hogy az új szervezetben minél kevesebb legyen a fölösleges színt, reszort, funkció, a fölösleges szaladgálás. A középírányító szervek hatásköre és „illetékessége” viszont éppen ebből a szempontból problematikus.

Bármilyen középírányító szervre az jellemző, hogy egyrészt összekötő kapcsot képez a központ (VB) és a sejtek (csoport) között, végrehajtja a felső utasításokat és felfelé továbbítja a kezdeményezést, bírálatot stb.; másrészt a helyi sajátosságoknak megfelelően bizonyos mértékig önálló koncepciót alakít ki és tevékenysége során azt követi.

Önálló koncepció kidolgozása és követése azonban csak akkor racionális, ha valóban léteznek lényeges helyi sajátosságok. De egyetemünkön ez csak csoportszinten van meg igazán. (Amennyiben vannak bizonyos sajátosságok csoportszinten felül, ezeknek a szervezeti felépítésben való figyelembe vételét megnehezíti, hogy különböző metszetben jelentkeznek: egyes szakok, évfolyamok, vidéki hallgatók sajátos tanulmányi, politikai, kulturális problémái közül a tanulmányi problémák elsősorban évfolyamonként, a politikai-érdeklődésbeli problémák más csoportosításban sajátosságok. Ez okozza a függőleges vagy vízszintes felépítésű középírányító szervek, tehát a közbeeső vezetőségek illetékességének problémáját.) Ezért nem gazdaságos a három kari vezetőség egymás melletti működése, illetve a sok-csoportos alapszervek. A kari vezetőségek elég magas szintűek ahhoz, hogy egy-egy reszortmunkát csak kollektíva végezzenek, viszont ennek nincsenek meg karonként a személyi feltételei.

Koncepciózus középírányító szervek létrehozása tehát nem célszerű. Elvben elgondolható viszont az, hogy csak végrehajtó középírányító szervek jöjjenek létre. (Ilyennek képzeli a VB-tervezet a kari és szakvezető-

ségeket.) De így újra azt érnénk el, hogy az aktívák jó része a központi szervek mellett itt dolgozna, és megint csak vezető nélkül maradnának a csoportok. Másrészt a csak végrehajtó középírányító szerv pusztá feltelezés: az ilyen vezetőségekbe is nyilvánvalóan értelmes emberek kerülnének, önálló gondolatokkal, elképzelésekkel, s a csak végrehajtónak elgondolt szerv „koncepciózusává válna”, ami — ismétlem — nem célszerű, nem gazdaságos.

Nem írnam le mindezt, ha pusztá elmélkedés lenne, de nem az, hanem aktuális gyakorlat. Az általános kari vezetőség az utóbbi időben nagy ambícióval alakítja ki a KISZ-munka bizonyos mértékig új koncepcióját, új szervezeti formákat keres, sok új aktívát von be — ugyanakkor végigkíséri ezt az a gondolat, hogy mindezt nem célszerű csak a mi karunk számára csinálni.

Ha tehát egyszerre akarunk kiindulni valamennyi szervezeti nehézségünkől, és racionálisan akarjuk kialakítani az új felépítést, akkor — bármilyen vadul hangozzék is ez — a kétszintű szervezeti forma mellett kell állást foglalnunk.

A felhigulásról tömegszervezeti válásról sokat vitakoztunk néhány évvel ezelőtt — ma tényként, tevékenységünk objektív feltételének kell tekintenünk. Ugyanakkor jelenlegi felépítésünk: a vezetési hierarchia, az alapszervezetek és KISZ-csoportok rendszere, a taggyűlések és a politikai órák — lényegében a párt szervezeti felépítésének lemásolása. Márpedig az élcspat és a tömegszervezet jellegéből fakadnak mások a következők: a párt, és mások a jelenlegi KISZ szervezeti felépítésével szemben.

1 Az élcspat tagjait egy eléggé konkrét közös cél, harci feladat fűzi össze, míg ez a tömegszervezetnél hiányzik: a célkitűzések itt általánosak. (Ugyanaz a cél lehet az

élcspat számára konkrét harci feladat és a tömegszervezet számára általános cél, eltérő személyi összetételükből adódóan.) Az általános cél azután a legkülönbözőbb speciális formákban (kulturális, sport-, munkamegmozdulások stb.) konkretizálódik. Ezek viszont a szervezeti egységek tagjainak mindig csak egy részét mozgósítják. A KISZ munkájának súlypontja az általános funkciókról (titkár, szervező, agit.-prop.) egyre inkább a speciális reszortok (társadalmi munka, sport, kultúra, nyelvi körök) felé tolódik el, sőt az általános funkciók is egyre inkább elveszítik eredeti tartalmukat, és ezek a funkcionáriusok is döntően más jellegű munkákat végeznek. A vezetőképző táborokban már évekket ezelőtt sem tudták megmondani, hogy mi a szervező-titkár funkciója. A kari agit.-prop.-munkatervet a politikai órákon kívül jobbára kulturális rendezvényeket tartalmaznak. Mindezt persze elősegíti politikai munkánk, eszmei offenzívánk elbizonytalanodása. A reszortjellegű funkciók előtérbe kerülése azt is jelenti, hogy gazdaság-talanná váltak az olyan kisebb szervezeti egységek, mint az alapszerv, sőt, mint látjuk, a kar is: az egyetemi tapasztalatok tanúsága szerint a reszort-tevékenységeket központilag célszerű szervezni.

2 Ugyanennek egy másik oldala, hogy az élcspat a fent említett konkrét, közös cél megvalósítására minden tagját mozgósítja, aminek két oldala van: egyrészt minden tag emberi-politikai fejlődését állandóan figyelemmel lehet és kell kísérni, másrészt minden tag aktív, káder. Az élcspat ui. elsősorban „kifélé” folytatja munkáját. A tömegszervezet, a KISZ viszont „befelé” dolgozik — mennyiszor vetődött fel ez a felhigulás kapcsolata vitában. A tagoknak csak kisebbsége aktív, és a tagokkal való egyéni foglalkozás lehetőségei igen korlátozottak, még az aktíváknak is csak a mozgalmi tevékenységét kísérik figyelemmel. Az élcspat céljait a hierarchikus szerveződé-

Tehetségkutató pályázat

Lapzárta kaptuk a hírt, hogy a Magyar Ujságíró Szövetség által meghirdetett tehetségkutató pályázaton ebben az évben a következő hallgatók nyertek jutalmat:

- I. díj: HALÁSZ GYÖRGY, II. évf. nemzetközi szak.
 II. díj: KÉKESI KATALIN, III. évf. belkereskedelmi szak.
 III. díj: PETRES SÁNDOR, III. évf. belkereskedelmi szak.
 Dícsértben részesült CSEPAI JÁNOS, IV. évf. terv-matematika szakos és KOZMA JUDIT, II. évf. iparszakos hallgató.

70000 kilométer

— Mi az abszolút néhez?
 — A tavaszi időszakban, akár csak egy napra is, megszerezni az egyetemi buszt.

Két héttel ezelőtt még itt láthattuk egyetemünk épülete előtt. Hosszú téli szabadtéri pihenője alatt ritkán mozdult el a helyéről, s csak néha vitte a sítűrákra, kulturális szereplésekre az érdeklő hallgatókat. A jó idő beálltával, azonban már egymást követik a tanszéki, szakszervezeti és csoport tanulmányi utak és kirándulások, KISZ-megmozdulások.

Március elejétől május végéig már minden nap „betelt”, így Szekeres Béla, buszunk vezetője nem könnyű tavasznek néz elébe.

Érdeklődésünkre elmondotta, hogy Ikarusunk 1964 áprilisa óta közel 70000 kilométert futott, az országnak szinte nincs olyan vidéke, ahol ne járt volna, s egy-két alkalommal külföldre is kiruccant.

— Legtöbbször Sopron és Kőszeg környékére vittem és csoportokat. A tanulmányi utak keretében meglátogatott állami gazdaságokat és mezőgazdasági tanintézeteket szinte már jobban ismerem, mint az ott dolgozók...
 A hallgatók nagy fokú érdeklődése talán azzal magyarázható, hogy tanulmányi út esetén, a busztúra, a részvevőknek ingyenes, és kirándulások alkalmával is csak az önköltséget kell megtéríteni, ami kilométerenként 6 Ft-ot jelent.

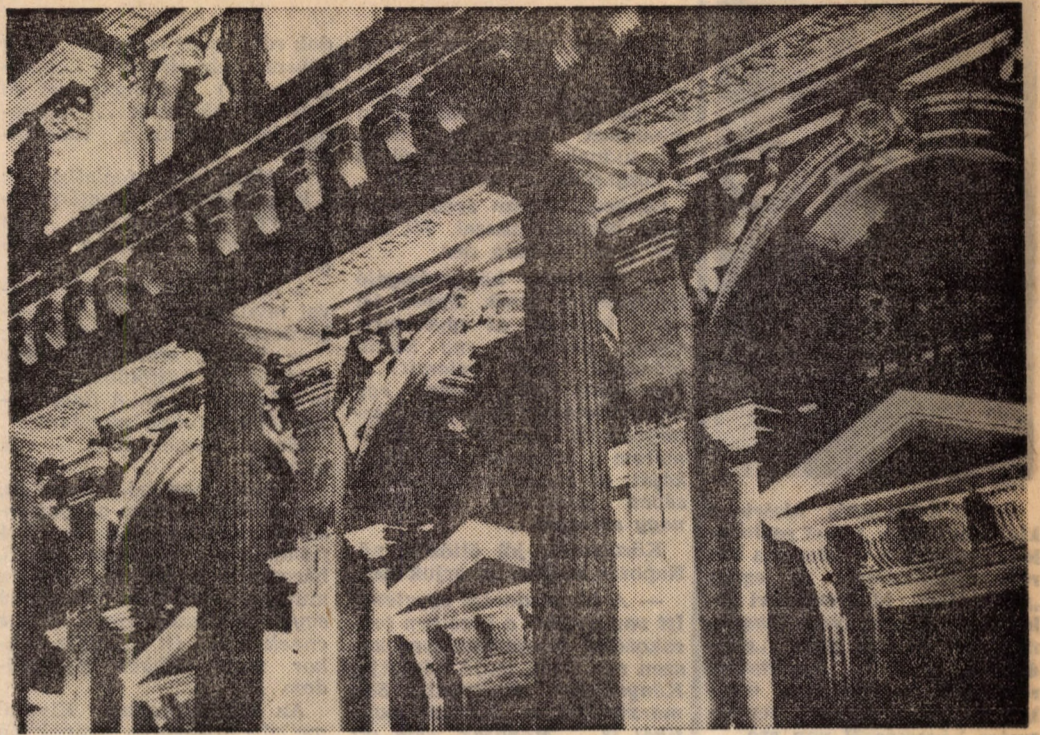
Szekeres Béla már 5 éve hivatásos buszvezető. Rövid idő alatt egyetemünk egyik ismert dolgozója lett.
 Megkérdeztük tőle, volt-e a volán mellett olyan érdekes, kellemes vagy kellemetlen esete, ami élénken megmaradt emlékezetében?

— Egyszer, amikor egy másik egyetem részére kölcsönutat tettem, Lillafüredről lefelé haladva, műszaki hiba miatt, a buszt a szerpentinút szélén lévő kőszlop fogta fel. Nagy izgalom — de nagy szerencse! Előtte és utána, a durchdefektelen kívül nem voltak problémáink „egymással”!

Végül a tavaszi kirándulások valamennyi részvevőjének vidám hangulatot, jó időt kívánva, egy kérést tolmácsolnánk: Vigyázzanak a busz belső felszerelésére, tisztaságára, hiszen saját utazásukat, környezetüket teszik ezáltal kellemessé.

—petres—

ÜNNEPI FÉNYEK

Skót tánc - magyar csárdás

A Skót Diákszövetség és az Országos Diákbizottság cselekedete keretében alkalom volt februárban részt venni egy skóciai körutazáson. Élménybeszámoló helyett most csupán az út egyik érdekes színpontját eleveztük fel, hogy felkeltsem az érdeklődést egy „helyi” kezdeményezés iránt.

Még elutazásunk előtt kézhez kaptunk programunkban néhány estére egyetlen titokzatos szó volt beírva: Ceilidh. A „kélhi”-nek ejtendő, ősi skót vagy ír eredetű név jelentését csak Edinburgban sikerült megtudni. Azokat a társasösszejöveteleket hívják így, ahol teázgatással, whisky- vagy sörvívással, baráti beszélgetéssel egybekötve a rendes szalon-tánc mellett időnként skót népi táncokat járnak és dalokat énekelnek. Ha felcsendül a körtáncra hívó dallam, mindenkit igyekeznek bevonni a közös produkcióba, különösen a meghívott vendégeket, ahogy azt velünk tették. A nagyobb rendezvényeken mindig van skót dudás és egy-két ügyesebb szólótáncos is mindig akad. Oszinte átléssel, rendkívüli lelkesedéssel képesek táncolni a legváltozatosabb és legfértárszóbb táncfigurákat.

Mire a harmadik skót városba érkeztünk, már nem kellett a lépésekre tanítgatni bennünket. Kitiűnően belejöttünk és együtt táncoltunk velük. A baj mindig akkor kezdődött, amikor közfelkiáltással követelték, hogy mi is mutassuk be nemzeti táncainkat, és tanítsuk meg őket a híres csárdásra. Kivánságuk egészen természetes volt... Nem túl nagy önbizalommal, de a magyar virtustól lelkesedve álltunk a próba elébe. A csoportban ketten is tudtak zongorázni, a dobkíséret is jó volt... csak a mi repertoárunk merült ki nagyon hamar. Kettőt balra, kettőt jobbra... aztán forogni, körcsárdás... aztán forogni, meg forogni. Nincs tovább. Többet nem tudunk. A lépések variálásában, a figurákban, ötletekben gazdag skót táncok után kényelmetlen kisebbségi érzésünk volt, s rossz „közérzetünket” csak fokozta sejtelmünk, hogy valószínűleg nem a magyar táncokban van a hiba.

Utólag mit lehet tenni? A népi, nemzeti hagyományainkat szeretettel ápoló skótok esetében legfeljebb azt, hogy figyelmükbe ajánljuk az Állami Népi Együttest, ha esetleg módjukban lesz valaha megnézni előadásukat.

De a jövőre vonatkozólag levonható egy tanulság: nem kell sajnálni azt a néhány órnyi fáradságot, amellyel el lehet sajátítani egy-két alapvető lépést, motívumot. Csoporthoz külföldi utazásoknál egyetlen közös próba is sokat számíthat. Megéri.

Egyetemünk nemzetközi sikereket arató népi táncgyűjtésének tagjai felajánlották közreműködésüket, vállalták, hogy a jelentkezőkkel szívesen foglalkoznak, minden érdeklődőt megtanítanak annyi táncudásra, hogy amikor külföldön vagy itthon népi tánckulturánkat felcillantására van szükség, senki ne valljon szegényt.

Faklen Pál

A KIUB műsora

Március 28-án hétfőn, este 7 órakor:

MUKORCSOLYA-ELMÉNYBESZÁMOLÓ

Almássy Zsuzsa, Csanádi-Mató-páros, Ébert Jenő és Vitrai Tamás a davos-i világbajnokságról.

Március 31-én, csütörtökön 7 órakor:

LOPÁS, ZSEBTOLVAJLÁS, KÉJLOPÁS

Bűnügy I. sorozat. Gazdasági kártevés, hűtlen kezelés

Április 7-én, csütörtökön, este 7 órakor:

FÓRUM

„Mit jelent ma magyarnak lenni?”

Április 8-án, pénteken este 7 órakor:

VENDÉGÜNK SZENDRŐ FERENC

Köszönőlevél

Gál Gyula elvtárs, az MSZMP Szolnok megyei Bizottsága mellett működő Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem igazgatója levelét írt egyetemünknek, amelyben megköszöni azt a színvonalas szakmai segítséget, amit az ipargazdaságtan tanszék, iparvállalati tervezés és szervezés csoportjának oktatói — dr. Cotel Kornél, Németh András, dr. Marcell Jenő — huzamosabb idő óta nyújtanak az üzemgazdasági szakosító tanfolyamon tartott előadásai-

kal, egyben kéri e támogatást a jövőben is.
 Az esti egyetem üzemgazdasági szakosztályának előadásain — amikor ezt egyetemünk oktatói tartják — rendszeresen részt vesznek az igazgatóság meghívása alapján, a megye vállalatainak igazgatói, főmérnökei, fősztályvezetői és a megyei pártbizottság több munkatársa is.

Érdekvédelem

Örömmel láttuk, hogy a menza ételét mellett megjelentek a választásnál nagy segítséget jelentő árcédulák. A másik kedves figyelmesség, hogy a második emeleten, a KISZ VB melletti táblán megtalálható az előfizetéses menü egész heti étlendje.

Jegnap

az oldódó fagyban mocorgó hókupacok alól párolgó kesernyős földszagot széthordó szélben ropogó gerincű tetők alatt nyújtózó falak halvány árnyékában még komorrrá kopott bronzszoborként ültem sár talpazaton mint aki úgy elmerült önmagában mintha ebből a mardós gondolatokból már nem lenne többé olyan kiút amely elvezetne azokhoz akiknek szeretném végre igazi magamat megmutatni de ma esővel ébredt a város lemosa a bivaly ballagású éjszaka korom ráncba kövesedett téli tespedés ökörnyalait kitalarta az avas avar alól az utakat hogy lépteimnek irányjukat megmutatva elcsenhessem a szél dudorászó kedvét s együtt énekeljem a fákkal a tavasz hajnal rügybontó gondolat fakasztó friss énekét. VILLI RÓBERT

EGYETEMI KISZ-SZERVEZETÜNK ÁTSZERVEZÉSÉRŐL

szolgálja — ennek határeset a legalitásában az alsó és felső kapcsolatok szigorú rendje —, míg véleményem szerint a tömegszervezetben egy erősen centralizált és egyben rezortonként is kollektív szervek-re alapozott rendszerre van szükség. Egy ilyen rendszer nem aprózza el a különböző szinteken az aktívakat, nem választja szét őket mind vertikálisan, mind horizontálisan — ahogy az a mai, hierarchikus szervezetben történik —, hanem összekapcsolja őket, illetve koncentrálna őket a legfelső, illetve legalsó szervekbe.

Ennek több praktikus oldala van. Ma az egyes, különböző szintű egységeket — alapszerv, kar — nagy mértékben befolyásolja az egyenlőtlen aktívaellátottság, ami egy centralizált szervezet mellett megszűnik, kiegyenlítődik. Egy-egy aktív kiesése (betegség, utazás, dolgozatbeadás) nem bénítja meg az egész láncolatot.

Mindez nemcsak az irányítási rendszerre, hanem a szervezeti életre is áll: az előző két pontban vázolt minőségi különbségek azt is jelentik, hogy azokkal a rendszeres megmozdulásokkal szemben, amelyek a tagság közös, a szervezést céljához kapcsolódó problémáival foglalkoznak az élcsapatban, és amelyek a KISZ-ben az utóbbi időben teljesen elveszítették tartalmukat (itt elsősorban a taggyűlésekre gondolok, de végül soron a politikai órák is ide sorolhatók), míg előtérbe kerültek a nem rendszeres alkalmi, rezortileleg megmozdulások: klubdelutánok, színház- és mozilátogatások, kirándulások stb.

A fentiek világossá teszik, hogy milyen szervezeti felépítést kell létrehozunk a következő néhány évre.

Kétszintű szervezet volna ez külső megjelenésében, amelynek csúcán az elvi irányító hatáskörrel rendelkező, valamennyi csoport egy-egy képviselőjéből (általában a csoportvezetőkből) álló Egyetemi KISZ-bizottság, illetve az ez által

létrehozott és ellenőrzött, széles körű operatív munkát végző végrehajtó bizottság állna, sejtjeit pedig a csoportok képeznék. A KISZ-munka lényegében két részből állna (eltérően attól a sokszor hangoztatott, de soha meg nem valósult elképzeléstől, amely szerint — egyoldalúan — a csoportokat kell a KISZ-munka középpontjába állítani): egyrészt a VB, illetve annak osztályai által végzett és a csoportok által kezdeményezéssel, propagandával támogatott munkából (társadalmi munka, érdekvédelem, kultúra, sport stb.), illetve a VB (osztályai) által irányított és (anyagilag is) támogatott csoportmunkából (tanulmányi munka, agitáció stb.).

A VB érdemi munkáját (mindazt, amit ma a VB, a karok és részben az alapszervek csinálnak, illetve annál többet) a VB osztályai végeznék — tehát arról van szó, hogy a többi rezortot is a kultúrosztályhoz hasonlóan szerveznék meg. Nagyjából a következő osztályról lenne szó:

szervezési (a titkár munkájának segítése és a csoporttitkárok munkájának irányítása; „tanácsszervek osztálya”), tanulmányi (az összesítéseken és a fegyelmen túl a tanulmányi kérdésekkel való állandó érdemi foglalkozás, jegyzetek és tanulmányok bírálata, tanszékekkel való kapcsolattartás, utóvizsgaengedélyek véleményezése és Népköztársasági tanulmányi ösztöndíjak besorolása a csoportaktívák bevonásával), TDK, általában a szakmai érdeklődés felkeltése és ápolása, egyszerűen: nem-szociális érdekvédelem),

társadalmi munka, agitáció-propaganda, gazdasági és adminisztrációs, valamint érdekvédelmi (az osztály központi csoportja ösztöndíjgyűjtel, lakásügyekkel, munkalehetőségek biztosításával, a kari csoportok — a dékánai hivatalokkal együttműködve — a munkalehetőségek és szociális segélyek elosztásával, a menzacsoporthoz pedig menzaügyekkel foglalkozna).

Természetesen megmaradna a középiskolai, kultur- és külügyi osztály, míg sportgyűjtelek központilag csak a sportkör foglalkozna. Feltétlenül létrehozandó egy olyan aktív-osztály is, amely a jelenlegi gyakorlattal szemben valami „tervszerű munkaerőgazdálkodásról” gondoskodna KISZ-szervezetünkben, megszervezné a rendszeres vezetőképzést stb.

Az egyes osztályok egyrészt a rezort egyes részfeladataival foglalkozó referensekből állnának (mint ma a külügyi osztály), másrészt (a külügyi, középiskolai és aktív-osztályt kivéve) olyan felelősökből, akik — az adott rezortnak megfelelő bontásban a csoportokban működő aktívakkal tartanak a kapcsolatot. Ezek szerint a felépítés csak látszólag lenne teljesen kétszintű — de ez mégsem ugyanaz, mint a jelenlegi, vagy a VB által javasolt négyosztályos rendszer, mivel a munka tartalmi oldalai teljesen koncentrálna lennének, továbbá a lebontás rezortonként különbözőképpen történne. (Jelenleg a politikai órák javasolt témáinak jegyzékét az általános kari vezetőség egy tagja állította össze. Ez rossz egyrészt azért, mert a kari vezetőség nem biztosíthatja egy ilyen munka színvonalas elkészítésének személyi feltételeit, míg az agit.-prop.-osztály 4-5 emberrel sokkal jobban elvégezhetné ezt; másrészt teljesen indokolatlan, hogy ezzel külön foglalkozzanak az egyes kari vezetőségek, s a témajegyzékét csak egy karon használják.)

Az itt javasolt szervezeti forma a jelenleginél sokkal hatékonyabban biztosítaná egyetemünk oktatóinak bevonását a KISZ-munkába. Mozgalmi tapasztalataikat, ideológiai felkészültségüket a jelenleginél sokkal jobban kell aknázniuk. Ez biztosítható lenne, ha valamennyi osztály mellett egy-két oktató működne tanácsadóként.

A csoportokban koncentrálna a KISZ-élet másik fele — elsősorban a tanulmányi munka egy része, a politikai órák,

színház-mozi, kirándulások stb. Ezt 3-5 tagú csoportvezetőség irányítaná, amelynek tagjai közül a rezortokat a vezetőség személyi összetételének, az egyes vezetőségi tagok rátermettségének, a csoport helyzetének, sajátosságainak megfelelően szabadon osztanák szét. Egy-egy vezetőségi tag természetesen több osztály aktívja lenne egyszerre, 2-3 összekapcsolódó rezorttal (gazdasági és érdekvédelmi, illetve kultur- és propagandafelelős).

A taggyűlés helyét a csoportgyűlés töltene be. Ez a politikai óra tanrendben rögzített (!!! — ez kérdés) időpontjában tartanak politikai óra helyett, felélenként két-három alkalommal, elsősorban vezetőségválasztás és — beszámoltatás, munkatervezés és tanulmányi kiértékelés céljából. (Fegyelmi ügyeknek a csoport hatáskörébe utalását helytelennek tartom, mert ez a dolog komolyságát veszélyezteti. Ezt a legújabb tapasztalatok is alátámasztják. Az ilyen ügyeknek a csoporttagok bevonásával, de felső szinten működő, akár állandó, akár alkalmi jellegű fegyelmi bizottságoknak kell dönteni.)

Lemondás-e ez a tervzet arról, hogy a KISZ-tagok többségét mozgassuk meg? Lemondás-e arról, hogy a politikai, társadalmi kérdéseket állítsuk mozgalmi tevékenységünk középpontjába? Lemondás-e az eszmei offenzíváról?

Nem, mindezekről nem szabad és nem is kell lemondani. Tudomásul kell azonban venni, hogy jelenlegi helyzetünk, a tömegszervezetté válás ténye más módszereket igényel, a meggyőzés és mozgósítás más, közvetettebb módszereit, és ehhez sajátos, a jelenleginél megfélelőbb, gazdaságosabb, hatékonyabb szervezeti formát kell létrehozunk. Ettől lesz KISZ-szervezetünk a jelenleginél demokratikusabb is. Joggal remélhetjük, hogy ilyen módon később magasabb fokon jutunk vissza mindenki mozgósításához.

Bauer Tamás

Oriási érdeklődés kísérte a klubban Király József pszichológus előadását a telepátia körüli misztikumról és egyes „titokzatos” idegrendszeri jelenségek tudományos magyarázatáról. Dániel Béla „gondolatolvasási” bemutatója rendkívül meggyőzően érzékelte, hogy milyen természetes képességről van szó.

Csinos?

Az egyik szombat esti klubrendezvényen divatbemutatót tartott színesebbé a programot

Költői est

Váci Mihály költő a klubban hitvallásáról beszél

Javaslat

Van egy javaslatom újságunknak: Segítsen a házassalándóknak. Ne csak vidám cikkekkal derítsen Házasságokat is közvetítsen. Legyen a hír rövid és alapos „Feleséget keres egy D-szakos” És utaljon „komoly diplomás-ra” Ki „benősülne egy szép lakásba...”

Vagy, hogy „Barna, tizenkilenc éves Férjhez menne hasonzorú leányhoz” S „Társaság hiányában két szőke Az újságon át ismerkedést szőne...”

Ha mindig lenne sok-sok ilyen híre A lap hatása bizony elmélyülne. S lehet címe e groteszk ötletnek: Házasságok E földön köttetnek! Egy agglégény

A Dimitrov tértől a Margit-hídig

Egy szép, verőfényes tavaszi délután végigsétáltunk a Duna-parton. Ismeretlen embereket, szembefővőket, parkokban pihenőket kérdeztünk meg, mit tudnak egyetemünkről és a közgazdászok munkájáról.

Óregedő, vidám arcú bácsi, nagy harcsabajusszal. Jót nevet, majd órájára néz.

— Okleveles könyvvizsgáló tanfolyamra járok. Eppen fél hatra készülök az egyetemre, addig pihenek egy kicsit. Mondják még valamit?... Jogvégzett ember vagyok, egy nagyvállalatnál dolgozom, osztályvezetői beosztásban. Jól ismerem a közgazdászok munkáját: az életszínvonal emelésében játszanak különösen nagy szerepet.

Középkorú, jól öltözött nő. Napozás közben zavarjuk meg.

— A közgazdasági egyetem? Itt van valahol a közelben (várrakozóan, visszavonulásra készen néz ránk, majd folytatja) Könyvelőket tanítanak. Sok marxizmust is. Biztosan politikát is... Mondják, nem ott van véletlenül az a marxista egyetem? — és az épület felé mutat.

— Azt meg tudná mondani, mivel foglalkozik egy közgazdász?

— Nem tudom... pénzügyekkel?

— Miért van szükség közgazdászokra?

— Hát... biztosan kell... A gazdaságban kellene.

Határozottabb volt az a bácsi, akit az Erzsébet-híd és a Lánchíd között szólítottuk meg:

— A Közgazdasági Egyetemen közgazdászokat képeznek, közgazdaságtant tanítanak, a tisztviselők egyszerű adminisztrációjától kezdve, a tervezésig. A közgazdászok főleg a mezőgazdaságban dolgoznak, úgy tudom, az agrónomusokait is ott képzik.

A Vigadó téren járunk már. A szovjet hősök emlékműve mellett levő kis parkban gyerekek zajonganak. Két fiatal, erősen festett arcú nő ül az egyik padon. Menjünk oda hozzájuk!

— Jó napot kívánok, elnézést a háborgatásért. A Marx Károly Közgazdasági Egyetem lapja, a Közgazdász számára szeretnénk egy rövid kis riportot készíteni.

(Kihúzzák magukat, elmosolyodnak.)

— Mit tudnak az egyetemről?

(A mosoly lehervad, kérdésen hunyorgatnak egymásra, majd egyikük arca felderül.) — Persze, az a nagy ház a Duna-parton. Sajnos, nem tudok róla sokat mondani, pedig egyszer már jártam a kupolájában (??)... Marxizmust és politikát oktatnak... (abba hagyja, kimerült a tudománya).

— Hogyan van szó, kérem? Ja, úgy... Engem nem nagyon érdekelnék még ezek a dolgok. A fiannak — közelben játszó, három év körüli kis lurkóra mutat — feltétlen, felsőfokú egyetemi végzést szeretnék. De ennek nincs itt az ideje. Akkor majd többet tájékozodom...

Az Idegenforgalmi Hivatal melletti újságáros gyanakvón néz.

— Honnan? Közgazdasági Szemle? (kérdően mutatja a

dok róla sokat mondani, pedig egyszer már jártam a kupolájában (??)... Marxizmust és politikát oktatnak... (abba hagyja, kimerült a tudománya).

— Hogyan van szó, kérem? Ja, úgy... Engem nem nagyon érdekelnék még ezek a dolgok. A fiannak — közelben játszó, három év körüli kis lurkóra mutat — feltétlen, felsőfokú egyetemi végzést szeretnék. De ennek nincs itt az ideje. Akkor majd többet tájékozodom...

A Roosevelt téren idős nénivel találkozunk. Tőle is megkérdeztük, mit tud „rólunk”:

— Sajnos, semmit. Kilenc évig voltam külföldön, egy hete érkeztem haza. A fiam biztos többet tudna mondani.

Magas, elegáns férfi lép oda hozzánk.

— Miről van szó, kérem? Ja, úgy... Engem nem nagyon érdekelnék még ezek a dolgok. A fiannak — közelben játszó, három év körüli kis lurkóra mutat — feltétlen, felsőfokú egyetemi végzést szeretnék. De ennek nincs itt az ideje. Akkor majd többet tájékozodom...

Az Idegenforgalmi Hivatal melletti újságáros gyanakvón néz.

— Honnan? Közgazdasági Szemle? (kérdően mutatja a

folyóiratot). — Nem, semmit nem tudok mondani. Nagyon alacsony színvonalú ehhez az én képzettségem. Hogy mivel foglalkoznak, azt sem tudom. Nem... semmit...

A Széchenyi rakparton le kell nyelni egy siető úriember kissé sértő válaszát.

A Parlament előtt két műszakis fiatalemberrel találkozunk, Sokat tudnak az egyetemről, még néhány szakot is felsorolnak, majd kedélyesen hozzátesszik: Ott van még az Ural 2 és a Nagy Tamás, ismeritek? A közgazdászok sok mindennel foglalkoznak: segédmunkások, pincérek, legjobban esetben adminisztrálnak. Láttátok azt a tv-műsort?

Egy darabig keseregnek a matematikán, majd okéradnak.

— Mit tudtok ti a villamosmérnökökről?

... Megkönnyebbült szívvel szabadulunk...

Beesteledt. Lassan elnéptelenedik a Duna-part. S a Margit-hídnál már legfeljebb csak egymástól kérdezhetjük: Ki is a közgazdász?

Halász-Kozma

Szombaton este a klubban

Nemrégiben a fenti fotóval illusztrálva kisebb írást juttattott el valaki szerkesztőségünkbe. Ahogy a megfogalmazásból kiolvastuk, egy másik egyetem hallgatója lehetett, és elismerő véleményét juttatta kifejezésre:

„Lengyelországban láttam ilyen klubokat. S noha oda-kinnt legalább annyi gitárzenekar van, mint nálunk, a diákok inkább a jazztriót vagy a kisegyüttes zenéjét igénylik. A Faluhelyi-trió játéka is jól beillik a klub hangulatába és légkörébe. Aki nem táncol, az társaságával néhány üveg sört elfogyasztva beszélget, vagy partnerének udvarol egy csendesebb, sötétebb sarokban. A játékok kedvelői is megtalálják szórakozásukat az asztali foci, a rex és az amerikai játékautomaták mellett.”

LAPZARTA UTÁN

Március 23-án, szerdán este érkezett meg a Saarvidéki Egyetem 20 tagú diákcsoportja, mely a cseregyezménynek megfelelően a magyar csoport év februárjában lezajlott nyugatnémetországi látogatását viszonozza.

Sporthírek

Véget ért a röplabda terem-bajnokság. A leányok utolsó három mérkőzésükön biztosan nyerve, a hatodik helyen, a fiúk a tizedik helyen végeztek.

Felszabadulásunk évfordulója tiszteletére rendezett villámtornán vesz részt április 4-én férfi röplabda-csapatunk. A nagy múltra visszatekintő kupaküzdelemre a rendező Április 4. Gépgyáron kívül neves fővárosi és vidéki csapatokat hívtak. Nagy eredményekre ugyan nem számíthatunk, de az április 17-én kezdődő bajnokság előtt a felkészülés, a formába lendülés fontos állomása lesz ez.

Rózsashegyi János

„Egyedül vagyok” I.

BARÁTSÁG

Hogy van-e barátom? Persze, hogy van. Miért ne lenne? Minden embernek van barátja.

A kérdezett harmadéves egyetemista. Nagyon meglepődött, amikor melléki szegestem a kérdést. Némi töprengés után még hozzátette:

— Vannak barátaim. De igazán jó barátom, olyan „testi-lelki”, nincsen.

Egy másik nyilatkozat: „Nem, testi-lelki jóbarátom nincs. Minek? Nincs szükségem az ilyesmire.”

Egy negyedéves kislány válasza: „Nekem nincs barátom, nem is volt soha. Magammal is jól kijöttem. Különben is — szerintem — lányok között elképzelhetetlen az igazi barátság...”

Egy kollégista:

— Vannak barátaim, de csak odahaza. Itt, Pesten, nincs. Itt mások az emberek, mint falun, lenéznek minket, vidékieket. Nem, nem, a kollégisták között sincs. Minek? Nagyon jól megvagyok egyedül. Néha ugyan rossz, de akkor elmegegyek inni egyet, vagy lődörögni a Duna-parton.

Ezek szerint örök, nagy, őszinte barátságok ma már nem léteznek? Egyáltalán, barátságok lehet-e nevezni azt a kapcsolatot, ami emberek között ma a barátság látszatát kelti? Azt hiszem, ebből a szempontból külön kell választani a munkásfiatalokat és a leendő értelmiségieket, vagyis az egyetemistákat. A munkásfiatalok között inkább elképzelhető és megtalálható szorosabb egymáshoz tartozás. A viszonylag több szabad idő, több együttlet talán szorosabb kapcsolatot eredményez. Idézem egy negyedéves választát:

— Szerintem itt az egyetemen nincs sem idő, sem alkalom a barátkozásra. A szemináriumokon vagy előadásokon természetesen nem beszélhetem meg problémáimat senkivel. A barátkozásra nincs alkalom. Legfeljebb szünetben. Szabad idő? Járom egy kislánnyal, s minden szabad percemet vele töltöm. Rohaméletet élünk. Mi, mai fiatalok, mindnyájan. Szerelmeink, barátságaink is csak ilyen „rohadások”. Középiskolában még voltak barátaim, de aztán szétkerültünk, s minden megszakt. Itt, az egyetemen igazi baráti kört nem nagyon tudunk létrehozni. Persze, kérdés, hogy egyáltalán szükség van-e rá.

Jogos a kérdés. Szükségét érzi-e az ember ma, hogy barátot vagy barátokat szerezzen magának. Sokan megelégednek zárt világukkal, hogy „saját magam barátja vagyok”. S akiben esetleg megvan az igény, az is visszariad az emberi hibák, önzés vagy törtetés láttán. És így tényleg nem jöhetnek létre tartós barátságok. Az ember menekül, visszatér saját „elefántcsont-tornyába”, s nem is próbál kitörni onnan. Mi ez? Mivel

magyarázható a közöny, cinizmus, egyénieskedés, ami fiataljainkat manapság jellemzi? Mivel magyarázható a menekülés az egyedüllétebe?

A XX. század elején írta Rober Musil: „A fő probléma az egyedüllét — esetleg önmagunkkal is —, s mindez, ami ehhez tartozik.” Ernst Fischer: „A mai fiatalok könnyen egyesülnek laza csoportokba, együtt alszanak, sok közös érdekük és érdeklődésük van, de épp oly könnyen válnak ki a csoportból, ahogy csatlakoztak hozzá.”

Divat a közömbösség, hüvelyesség, átlátszatlanosság. S e maszki mögött gyakran megmerevedik az arc, és az arc válik maszkká. A fiatal nem engedli megismerni magát.

A ma fiatalok számára jó részére, éljen bár szocialista vagy kapitalista társadalomban, ez jellemző.

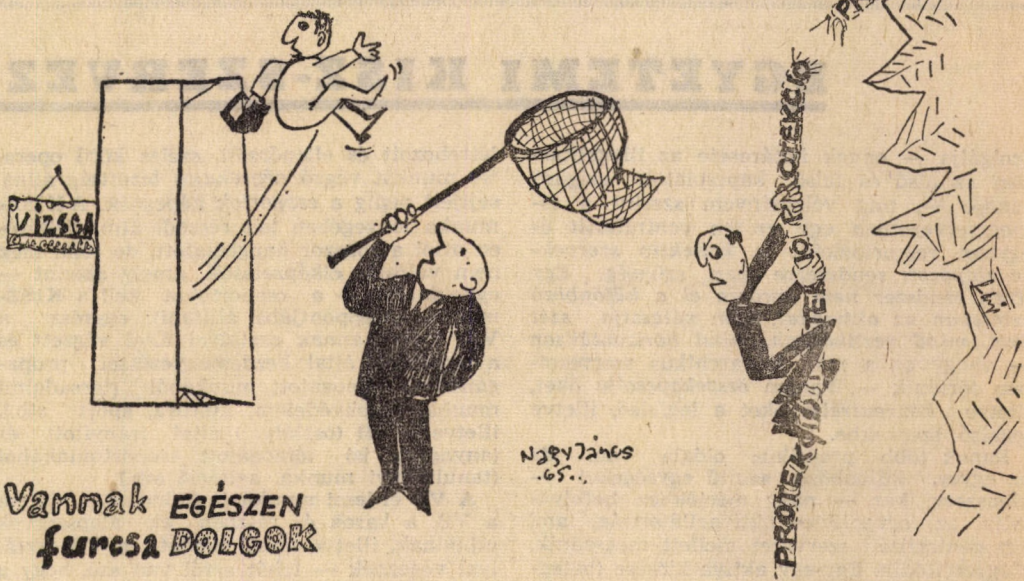
A közömbösség azért koránt-

sem általános, de elég jelentős réteget képviselnek ezek a fiatalok, s főként az egyetemen is gátolják a szocialista közömbösségek, igaz emberi kapcsolatok kialakulását. A KISZ éppen jellegénél fogva nem alkalmas, viszont eredeti feladatát tekintve alkalmas kellett volna hogy legyen az emberi kapcsolatok elmélyítésére, az új, szocialista ember megformálására.

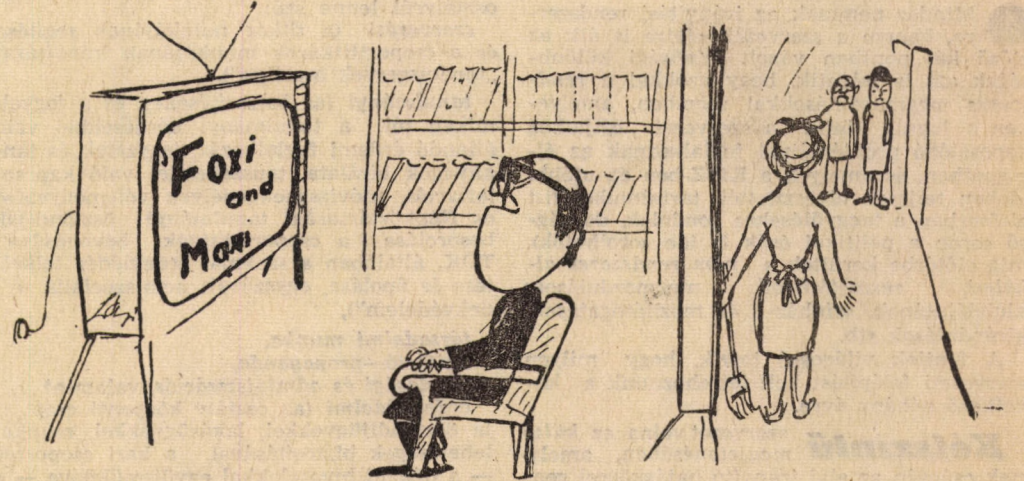
Az új barátságtól indultunk el, s a szocialista ember típusához jutottunk. Nem divatosak a „mélyebb kapcsolatok”, barátságok, s ez önzéshez, törtetéshez, csak az egyéni érdekek szemmel tartásához vezet. Az ember áthatolhatatlan falat emel maga köré a többiekkel szemben, és saját magatartását a többiek önzésével magyarázza. S az ilyen ember nem a jövő embere.

GYÚJTÓSZENVEDÉLY

Baleset

Vannak EGÉSZEN furcsa DOLGOK

— Sajnos, a professor úr csak fél óra múlva tudja Önöketfogadni

Gratulálunk

Egyetemünk cselgáncsozói ismét kitűnő eredményt értek el. A Lyonban megrendezett ifjúsági és utánpótlás EB-n Tpacz László ért el szép eredményt, pedig súlycsoportja — a középsúly — a legnépesebb és legnehezebb volt. Az egyenes kieséses rendszerű versenyen az NSZK-s Glehn, az olasz Tavallo, a francia Raufast és a lengyel Jarowski elleni győzelmével bejutott a döntőbe. Csak itt vesztett — bírói döntéssel — a jugoszláv Krajevics ellen, s így bronzérmert szerzett.

A Budapest-bajnokságon egy kivétellel minden súlycsoportban dobogóra kerültek versenyzőink. Pehelysúlyban Oláh János végig jó formában küzdött, s megérdemelten nyert bajnokságot. Könnyűsúlyban Cseh László harmadik, félnehézsúlyban Nagy Miklós második, a nehézsúlyban pedig Putnik Bálint harmadik helyezést ért el.

Cselgáncsozóink teljesítményéhez mi is gratulálunk, továbbá sok szép sportsikert kívánva!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként
Felelős szerkesztő:
Faklen Pál
Szerkesztőség:
Bp. IX., Dimitrov tér 8.
III. emelet 381.
Telefon: 186-850/138 mellék
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában